

[Arne Bjerregaard]

gerne vil være med til at udvide K-låneordningen, og det glæder os da, at venstre vil være med til dette. Jeg husker nok, dengang vi fremførte for regeringen, at vi ønskede K-lån indført, hvilken hurlumhej der var hos venstre og konservative, der sagde: aldrig tale om; den slags ville de ikke være med til, erhvervene må selv om at sikre sig mod bevælgelse i valutaen. Vi fik dog lavet en prøveordning og fik nogle få hundrede millioner kroner på bordet. Nu kan venstre pludselig også bruge det, og derfor er vi da villige til at diskutere, om man kan gå videre ad den vej. Men vi mener stadig væk under forudsætning af, at landbruget vil medvirke til dette, så man ikke får en kursgarantiordning, men en kursforsikringsordning. Så kan man altid diskutere, hvorledes den skal laves. Det er det, vi prøver med en puljeordning, om landbruget selv kan gå med ind med en garantiordning for disse udlandslån.

Lad mig generelt sige, at vi da er opmærksomme på landbrugets problemer, såvel i dag som i fremtiden. Vi er opmærksomme på, at landbrugsproblemerne i øjeblikket er et produkt af tidligere tiders politik. Det er vi helt indforstået med, men jeg synes, det er helt rigtigt, som hr. Erhard Jakobsen sagde, at venstre virkelig også må tage et medansvar for den situation, vi står i i øjeblikket, og ikke bare skubbe problemerne fra sig og sige: det kommer ikke os ved, for vi har ført den rette økonomiske politik, da vi havde indflydelse; nu er det bare den siddende regering, som er skyld i alle problemerne.

Jeg mener, at hvis vi skal have et fremtidigt landbrug, genskabe et landbrug, som udvikler sig og ikke stagnerer, må vi have en totalt ny finansieringsform. Vi må igen søge at genskabe og opbygge den andelstanke, som skabte landbruget helt op til anden verdenskrig, og som udbyggede dansk landbrug og landbrugets følgevirksomheder, altså denne andelstankeidealisme, som udtørrede efter anden verdenskrig. Den må vi få til at genopstå, for kun derved har vi mulighed for sammen med ændrede finansieringsformer at skabe et landbrug, som er ekspansivt, og som kan udvikle sig til gavn for hele samfundet.

Man siger selvfølgelig, at det er en anden økonomisk politik – det har jeg været inde på, det råbes der jo på fra forskellig side – der skulle have været ført. Vi er nødt til at

sige: ja men det hjælper ikke landbruget i den øjeblikkelige situation. Det, vi har set som vores opgave, er i den givne situation at være med til at skabe mulighed for, at så mange landmænd som muligt kan blive ved det, de holder af at være ved, og så samtidig selvfølgelig prøve på, om de ikke ad åre også kan udvikle det, som de fastholdes ved i øjeblikket.

Vi må sige, at landbrugets problemer, som jeg også sagde før, er et produkt af mange ting. Rentehøjden er et produkt af mange ting, bl. a. et produkt af SV-regeringen. Man fik jo den høje rente lige efter den. Det var da derfor, selvfølgelig, venstre løb sin vej. Den kunne se, den rentehøjde kom. Man kan selvfølgelig sige, at da vi andre kom til, faldt renten igen det, som den steg på grund af SV-regeringen. Men vel, det kan vi spille ping-pong frem og tilbage om. Det væsentlige i den givne situation er ikke at spille ping-pong med fortiden, som vist venstre også var inde på før i tiden, det er at finde nye veje. Altså for det første få så mange som muligt til at overleve i den øjeblikkelige situation og så finde nye veje, som kan give landbruget den fremdrift, som vi har brug for nationaløkonomisk.

Alfred Hansen (DR):

Jeg har længe vidst, at hr. Stavad var en munter herre, der havde sans for humor, men at hr. Stavad også havde en så veludviklet sans for selvironi, havde jeg dog ikke troet. For det må vel da være selvironi, når socialdemokratiets nye landbrugspolitiske ordfører påstår: »Også landbruget må erkende, at det er bedst tjent med en socialdemokratisk regering«.

Hvis ikke det er selvironi, er det en stærkt provokerende udtalelse, og det er en uanstændig udtalelse. Det kan da kun være til gavn for sparekasser, som er gået hen og har lånt penge ud med risiko for at miste dem. Hvis man var sparekassebestyrer, ville man måske gnide sig i hænderne over at få tildelt støtte fra det offentlige til dansk landbrug, som dermed kunne komme kreditorerne til gavn, herunder sparekasserne, hvis det er det, der er tale om; det kunne også være banker og andre, der havde lånt landbruget penge. Men det er forkert, hvis man forsøger at bil-